

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pléitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276 sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek.
 Zápolya-utca 1-ös szám
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtattak el.
 Azonkívül az összes hirdatái hirdékben.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Nagy napok.

Nagybecskerek, február 6.

Nagy napok jönnek. A döntés napjai. Nem egyedül a liberális kabinet soráról, nem csupán a szabadelvű párt életéről vagy haláláról van szó, hanem Magyarország jólétéről, életképességéről, jövőjéről; a magyar állameszme, a vezérlő faj uralmának erősítéséről, vagy gyengítéséről az egészséges politikai magyar nemzet keretében. A nagy újjáteremtő reformok parlamentáris tárgyalás alá kerülnek és valószínűleg a legfontosabbik, a legmészesebbható lesz az, a melyikkel kezdik. Ma meddő és neveléses dolog volna azon vitatkozni, vajjon valamennyi reformot és valamennyit most kell-e a törvényhozás napirendjére tűzni: ma immár napirenden vannak s itt többé nincs helye e szónak: vissza.

Minők tehát az esélyek a reformjavaslatokra nézve a maguk összességében? Összességében — mert az bizonyos és ismeretes is, hogy egyes reformjavaslatokra vonatkozólag az országgyűlés egyik házában sem kétes a többség; de az nem ér semmit, ha az egyik vagy a másik reform törvényerőre jut, a többit pedig elnapolják, elvetik, agyonütik. Csakugyan szükséges tehát, hogy a legfontosabb, a leghevesebben támadott javaslattal kezdjék, vállalkozzanak a tűzpróbára.

Legelőször, minden egyéb javaslatot megelőzőleg, döntsenek a házassági jogról szóló felett.

Ha ezzel szemben azt a kifogást emelik ellenünk, hogy hisz az illető törvényt végre sem lehetne hajtani, ha nem gondoskodtak előbb a polgári tisztviselők kinevezéséről: erre és a hasonló kategóriába tartozó egyéb ellenvetésekre az a lakonikus, de kimerítő feleletünk, hogy tessék a reformtörvények egész komplexu-

sát egyszerre szentesítés alá bocsátani.

Az igenis sietős, hogy a reformokat, ha már egyszer napirendre tűzték őket és az országban minden lelket mozgásba hoztak, minden szenvedélyt felráztak, a törvényhozás megszavazza, de az anyagi keresztülvitel nem oly rettentés sietős.

Ha Magyarország évszázadokon át várhatott vele, hogy a civilizatori haladás, az állam korszerű kialakításának útján az öt megelőzőt igen művelt államokat utolérje, bizony engedhet magának néhány hónapnyi időt a gyakorlati keresztülvitelhez szükséges tisztviselők és tárgyak előteremtéséhez: hisz pl. a házassági jogról szóló javaslatban a törvény életbe lépésének ideje nincs megnevezve, hanem a dátum helye üresen van hagyva, hogy később töltsék ki.

De hát milyenek az esélyek? A válasz tulajdonképp benne van már a fentebbiekben. Miután halálos blamage lenne, ha Magyarország az önmaga által felvetett élet- és jövőkérdés előtt egyszerre meghátrálna, érzékét a szabadság, haladás és állampolitika iránt megtagadná: nem szabad feltételezni, hogy a vitéz, lovagias, szabad magyar nemzet törvényhozása desavouálni fogja megbízójának jellemét, kijátszsa a megítelt túljómó többségében kifejezett, határozott akaratát. A reformjavaslatok a képviselőházban impozáns többséggel meglesznek szavazva és a főrendiház nem mer komolyan dacolni a népakarattal. A javaslatok ellen fognak szavazni azok, kik nem szavazhatnak mellettük, de a főrendek maguk nem fogják tűrni, hogy házukat léha sportheccezők lealacsonyítsák, a népharag elmaradhatlan vihara elé kergessék.

Szönyeggyár Nagybecskereken.

Nagybecskerek, február 6.

A nagy közönség tájékozására az alábbiakban egész terjedelmében közöljük azt a prospektust, melyet a nagybecskereki szönyeg-részvénnytársaság alapítói kibocsátottak. A tervezet így hangzik:

Alulírottak szönyeg-részvénnytársaságot szándékoznak alapítani. Ezen részvénnytársaság célja szönyeget termelni és értékesíteni.

Hazánk területén szmyrna szönyegek gyártásával eddig nagyban nem foglalkoztak, csupán a nagybecskereki szönyegipar-tanműhely kísérletezett szmyrna-szönyeg készítésével egyenesen azon célzattal, hogy nyomában vállalat keletkezzen.

Ezen kísérletek a termelés körül oly előnyös eredményeket mutatnak fel, hogy a nagyban termelés a vállalat élet- és versenyképességét kétségtelenné teszik.

A gyapjuterelés forrásától távol eső külföldi gyárakkal szemben előnye volna a részvénnytársaságnak az, hogy:

- 1-ször, a nyers anyagot olcsóbban szerezhetné be;
- 2-ször, háziipari munkaerővel működve, olcsóbb munkabérrrel állana szemben és
- 3-szor, ezeknél fogva jobb minőségű árut olcsóbban hozhatna forgalomba.

A külföldi szmyrna szönyeggyárak kevert gyapjuból és jutaháttalpal készített szönyegeinek minimális ára oly magas, hogy ezzel szemben cigája gyapjuból és gyapjuháttalpal termelni szándékolt szmyrna szönyegeink versenyképesen volnának forgalomba hozhatók.

A versenyképesség elérésére szükséges:

- 1-ször, 70,000 frt alaptőke és pedig lekötött tőke:
 - a) épületben 30,000 frt
 - b) felszerelésben 15,000 frt.
- Összesen 45,000 frt.
 szabad vagyis forgó tőke 25,000 frt.

Hogy tehát ezek alapján a célt elérhessük, a részvénnytőkét 70,000 frtnyi összegben (140,000 koronában) állapítjuk meg és 700 drb névre szóló 100 frt (200 korona) értékű részvényt bocsátunk ki.

Az alapítók fenntartják maguknak a jogot a részvényeknek tulajgyzése esetén a jegyzett részvények számát szabadon redukálni.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Ébredés.

Irta: Guy de Maupassant.

Három év óta volt férjénél s ez idő óta még nem hagyta el Ciré völgyét, a hol urának szövő-fonógéjára volt. Elt csendesen, gyermekek nélkül, boldogan, terebélyes fák közé rejtett házukban, melyet a munkások „kastély”-nak hívtak.

M. Vasseur jóval idősebb volt feleségénél. Az asszonyka szerette és soha semmiféle vágy más férfi után szívét nem bántotta. — Atyja minden nyarat Cirében töltött, aztán, a mint a falevelek hullani kezdtek, téli tartózkodásra Párisba tért vissza.

Jeannet minden ősszel elővette egy kisse a köhögés. A keskeny völgyön egy folyócska kigyózott végig s ez körülbelül öt hónapon át az egész völgyet ködbe borította. Eleinte könnyű párák felhők lebegtek a rétek fölött s a háttérből úgy látszott, mintha a házak fedelei valamely nagy tóból emelkednének ki; később ez a felhőtömeg, mint a dagadó tenger, elterülve egész völgyön, a fantomok hazájában képzelné itt az ember magát. Az emberek árnyakként surranak el egymás mellett a nélkül, hogy ráismernének egymásra. A fák ágai ilyenkor olyanok, mintha penészesek volnának.

De a kik a völgy szélén elhaladtak s lenéztek a fehér ködös völgykatalomba, látták a mint a ködből kivált a Vasseur-féle gyár kéményeiből hömpölygő fekete füst, mely kigyózza szállt föl a levegőbe.

Ugy látszik csak a gyárnak köszönhető, hogy ebben a földmelyedésben emberek is laknak.

Innen van, hogy a mint az október bekövetkezett, az orvos a fiatal menyecskének ezen

a vidéken való maradási, mellére nézve, vesztélyesnek mondta és egyszersmind ajánlta, hogy a telet töltsé anyjánál Párisban.

El is utazott.

Az első hónapokban az esze mindig otthon járt, az ő megszokott csendes életmódja, a régi butorok mind visszahívták. Később kezdte beleélni magát új helyzetébe, megkedvelte a zajos életet, a dinerket, soirée-kat, meg a tánczot, mulatságot.

Leányos magatartása mindekkoráig megmaradt, volt benne valami határozatlan, el-elgondolkodó, járása kisse vontatott, mosolygása pedig a fáradság benyomását tette. Most egyszerre élénk, vig lett, a mulatságra bármikor hajlandó. Udvaroltak neki s ő mulatott az ilyen fecsegéseken; játékok ütött a hódoló gavallérokkal, mint olyan asszony, a ki a végső határt mindig meg tudja tartani s a ki a szerelmet csak a házasságban tanulva ismerni, az iránt bizonyos dégot-val viseltetett.

Erezte, hogy sokkal jobban, gyöngédebben tudta volna szeretni az urát, ha csak mint jó barátok éltek volna együtt, mindazonáltal így ia irtózott a gondolattól, hogy hozzá hűtlen legyen.

Most tetszett neki ez az élet, a bókók, hízegés, kényezetetés, az a vágy, mely a férfiak szeméből sugárzott, de melyet ő nem osztott, — a heves ostromok, azok a röpke nyilatkozatok, a melyeket pompás ebédek után a szalonba menet a fülébe sugtak s a melyeket ugyszólván csak kitalálni lehetett, de érteni alig, s a melyek szívét hidegen hagyták.

Ez mind osiklandozta az ő öntudatlan kis kacérságát s a megelégedettségnek egy bizonyos érzetét keltette föl, ajkai szétnyitak, szemei ragyogtak, asszonyi lelke reszketett az örömtől.

Tetszettek neki azok a kis párbeszédetek este, mikor a szalon besötétedett a kályha tüze-nél, a mikor a férfi mind jobban közeledik,

beszélni is alig tud, remeg és térdre esik. Ennek tudott örülni. Ez olyan különös és új dolog volt előtte. Látni a szenvedélyt, mely szívét nem érintette, mondani nemet, visszahuzni a szorongatott kezet, felállni s hidegvérrel csengetni, hogy gyujtsák meg a lámpákat, s azt, a ki reszketett, lábai előtt látni, a mint az inas lépteinek hallatára megzavarodva és bossusan ül vissza helyére.

Volt valami hidegség a nevetésében, a mi megfagyasztotta a lángoló beszédet, — valami szigorúság a szavakban, mely jégdarabként hullott a szenvedélyes kifakadásokra, volt valami hangsulya, a mely képes volt az öngyilkosságba kergetni azt, a ki eszeveszettezen imádtá őt.

Különösen két fiatal ember volt, a kik makacsul ostromolták. Egymásra épén nem hasonlítottak.

Az egyik, Paul Péronel nagyvilági férfi volt, uras megjelenésű, merész, a ki mindenre meg tudta várni és választani a kellő pillanatot.

A másik, D'Aéancelle, a mint feléje közeledett, már reszketett, elhalmozta gyöngédségével, mindenüvé követte, mint az árnyéka, égő tekintete — és folytonos jelenlétével fejzeve ki szenvedélyét.

Az asszonyka az elsőt „Fracasse (zuzótörő) kapitány”-nak, a másikat pedig „szelid juhocska”-nak nevezte el. A szelid juhocska járt is utána, mint valami rabszolga és az asszonyka tárta.

Nagyot nevetett volna, ha valaki azt mondta volna neki, hogy ő szerelme a juhocska.

Pedig azért szerette őt, csakhogy egészen különös módon. Folyton maga mellett látva, megszokta hangját, gesztusait és egész lényét, mint a hogy megszokja az ember azokat, a kikkel állandóan együtt él.

Gyakran látta álmaiban is, látta olyannak, mint a milyen az életben is volt, kedves, illedelmes, szerény és szerelmes; annyira üldözte ez az ember, hogy még álmaiban is folyton maga

Az aláírás záróhatáridejéül 1894-ik évi április hó 30-ik napja tűzött ki.
Az aláírás záróhatárnapján vagyis 1894. évi április hó 30-án a jegyzett részvény névértékének 30%-a kifizetendő folyó értékben a Torontál-megyei takaré- és hitelbanknál vagy a Nagybecskereki takaré- és előleg-egyletnél, a további fizetési módokról és határidőkről az alakuló közgyűlés intézkedik.

Azon alig feltehető esetben, ha a kibocsátott részvények nem jegyeztenének, a befizetők a fizetést igazoló nyugtáik alapján a befizetett tőkét levonás nélkül visszakapják.

A részvénytársaság 30 évre alakul.
A részvénytársaság ügyei a kereskedelmi törvénynek megfelelő alapszabályok alapján fognak kezeltetni.

Az alapítók fenntartják maguknak azon jogot, hogy a részvénytársaság igazgatóját 3 évre kinevezhessék és a gyár igazgatóját szerződtesse.

Végül azon reménynek adunk kifejezést, hogy a magyar gazda és iparos közönség, valamint a kereskedővilág sietni fog részvény aláírásaival oda hatni, hogy ezen közgazdasági fontos új iparág a m. gyár földön meghonosítassék, és ezáltal úgy saját maga, mint az állam részére új jövedelemforrás keletkezzék.

Kelt Nagy-Becskereken, 1894. évi január hó 31-én.

Rónay Jenő,
Dr. Dellimanich Lajos, Daniel László,
Weiss Izidor, Poroszlóy Béla,
Dr. Brajjer Lajos, Franz J. L.,
Stagelsmidt János, Dr. Végh Lajos.

HIREK.

Február 6. A „Nagybecskereki lövészet“ jelmez-estélye a kaszinó termében.

Február 10. Zártkörű jelmezball.

Február 11. A nagybecskereki kaszinó évi közgyűlése

— **Megyei közgyűlés.** Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága február hó 16-án rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést megelőző állandó választmányi ülések e hó 9-én veszik kezdetüket.

— **A muzslyai telepekről.** Mint olvasóink előtt ismeretes, a felső-muzslyai telepek némelyikét valami Csaszko András nevű feketetői lakos család uton rávette arra, hogy az időközben csödbe került náköfalvai takarékpénztárból váltóra pénzt vegyenek fel, föltételül kötvén ki, hogy kötelesek ugyane takarékpénztár részvényeiből is jegyezni és a részvényértéket az aláírandó váltó összegébe felvenni. Így történt, hogy a telepek mintegy 9000 frt tényleg kézhez vett kölcsönért több mint 18.000 frt értékű váltót irtak alá. Ezen váltókat a náköfalvai takarékpénztár a haulikfalvai takarékpénztárnál leszámította és így most ez utóbbi pénztár előbbinek csödbejutása folytán a tulajdonában levő váltókat a telepek ellen érvényesíti. Rónay Jenő főispán iparkodásának sikerült a haulikfalvai takarékpénztárt arra bírnia, hogy a 18.200 frt értékű váltót, mely összegből az aláírt részvényekre 5280 frt esik, kerek 8000 frtért visszaadni hajlandó, ha ezen

mellett érezte. Egy éjszaka (talán kissé lázas volt) azt álmodta, hogy egyedül voltak egy kis erdőben, egymás mellett a fűvön ülve.

Kedves dolgokról beszélt, folyton kezeit szorongatta és csókolta. Szinte érezni vélte a szorongató kéz melegét s a szerelmes férfi leheltét; ő pedig — mintha az egészen természetes lett volna — a juhocska haját simogatta.

Az ember álmában gyakran egészen más, mint az életben. Most is álmában telve volt gyöngédséggel a férfi iránt, meleg és mély gyöngédséggel s szinte boldogságot szerzett neki, hogy homlokát érinthette.

A szerelmes juhocska lassankint átkarolta a szép asszony derekát, később arcát s szemeit kezdte csókolni a nélkül, hogy a legcsekélyebb ellenmondásra talált volna, aztán egyszerre találkoztak ajkaik. Jeanne teljesen átengedte magát a percz igézetének...

Ez volt ám a percz — a valóság ilyen gyönyörűséget nem is nyújthat — ilyen mérhetetlen, emberfölötti boldogság, eszményi és érzelmi egyszerre, szédítő és felejthetetlen s mind ez egy percz alatt...

Felébredt. Egészen magánkülv volt, tagjaiban érzé meg soká a zibongást, melyet az álom idézett elő. A mint lehunyta szemeit, az ő képe ismét előtte volt s nem hagyta többé aludni.

A mint legközelebb találkozott vele, a ki természetesen nem is sejtette, hogy micsoda zavart okoz ezuttal megjelenése — az asszonyka elpirult s a míg a férfi félénken beszélt szerelméről, nem bírta megakadályozni, hogy folyton vissza ne képzelje magát az álmában élvezett gyönyör perczébe.

Most már szerette őt, csakugyan szerette,

8000 frt a váltók ellenében f. é. február 15-ig nekik kifizetettnek. Előnyösnek tartanók ezen egyezséget még azon esetre is, ha a végrehajtási zálogjog bekebelezése nem is engedtetnék meg, mert ezzel eleje vétetik egy eredmény- és kimenetelében bizonytalan örökös pernek és végrehajtásnak. Mint értesülünk, Rónay főispán a miniszterhez kérelemmel fordult, hogy segítsen a megcsalt telepeken. Azt javasolja, hogy az adós telepek ellenében a 8000 frt vagy 3—5 év alatti visszafizetésre vagy 20 éves törlesztésre szét osztassék és akként az államkincstárnak megtérítessék. A 8000 frt és a váltókövetelés közötti különbözetért Csaszko András állott jót. Reméljük, hogy a miniszter meg fog könyörölni a lépre ment telepeken, a kik mint igazi magyar emberek, előreláthatólag okultak is a maguk kárán.

— **Vasúti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ez évi január 29-én kelt rendeletével Sima Ferenc országgyűlési képviselőnek és Szénássy Ferencnek a Makótól Apátfalván át a Maros áthidalásával a Szerb-Csanád és Német-Csanád érintésével Nagy-Szerb-Szent-Miklósig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A farsang vége.** Ez a szó az olvasópublikum között rendszeren kétféle hatást szokott okozni. Az egyik rész sajnálkozva tekint a négy betűre (a mi például a regény utolsó részének az aljára van nyomatva), míg a másik része bizonyos elégedettséggel olvassa azt. Kár — mondja az. Csak hogy már vége van — szólal meg ez. A kinek tetszett a regény, aki mulatott, vagy szomorkodott a hőökkel együtt, az egy kissé le is van verve, míg az, a kit untatott, földerül. A vége azonban mégis csak az, hogy a nyájas közönség másik regényt keres, talál és olvas. — A mai nappal a farsang című vigihistória ér véget s holnap már beköszönt a bűjt, legalább elméletileg, mert valójában manapság már egész esztendőn át folyik a multság, ha mindjárt más más czégér alatt is. Azok, a kiknek részük volt a farsangolásban és a kik — hogy úgy mondjuk — végig forgatták ennek a kissé duhaj históriának a lapjait, holnap két részre oszlanak. Az egyik a vigabb, könnyűvérűbb, kedélyesebb rész, a vég tudatában elborul, sajnálja, hogy a vége elérkezett és sóhajva mondja: be kár. A másik rész pedig azt dörögögi, hogy ideje volt. Annyi azonban bizonyos, hogy az ideai farsang a rövidségével tüntetett, de eléggé kitombolta magát. Hatalmasan megnövesztette a blazirt urak számát, bemutattatott magának egész sereg szép és fiatal leányt, elvont a rendes, nyugalmas éjszakáktól egy csomó apát és mamát, fakasztott szerelmet lángolót, ki tudja hány hamar hevülő szívet és növelt tyukszemeket. Az igazi és valóságos természetéről — (mert a farsang is olyan, mint a gyümölcsfa, a mely gyümölcsöt hoz) — a tisztelendő, a tiszteltes és a rabbi urak számolnak majd be az év végén, a kik a

párokat összeadják és megadják, legalább még most, a mikor a polgári házasság még csak javaslat alakjában van meg. A mint azonban hozzávetőleg számítani lehet, elmondhatni, hogy jó közepes termés ígérkezett s az aratás eredménye nem marad a tavalyin alól. A míg azonban ez egész bizonyossággal kitudódik, addig visszatérhetetlenül bekövetkezik a hamuszórásideje, a szánom-bánom, a mit az emberek legelső sorban arról tudnak meg, hogy hirtelen és erősen megrágtult — a hal.

— **Farsang a vidéken.** Török-Becséről írja tudósítónk: A Milkó Vilmos és fiaiczég hivatalnokai kara január hó 27-én sikerült táncmulatságot rendezett, amelyen a város notábilitásai közül megjelentek: Gróf Bethlen főszolgabíró, Istvánfy István, kir. közjegyző, Jakabfy királyi járásbíró, Kayser, Szivesef és Roth plébánosok, dr. Szamek, dr. Mittelman, dr. Kaczander, Rankovits stb. továbbá dr. Milkó Ignác tb. megyei főorvos Ö. Becséről és a Milkóczég képviselőiben miskolczi Gotthilf Alfréd és Milkó Endre Szegedről. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Istvánfy Istvánné, Jakabfy Tituszné, dr. Tószögi Aladárné, dr. Mittelman Nándorné, dr. Szomekné, özv. Papityné, Szivesefné, özv. Leopoldné, Rosenberg Lipótné, Schifferné, Neill Emanuelné, özv. Petrovitsné, Kamplér Albertné, Löbl Ig-né, Wolf Ferenczné, Véberné. Leányok: Istvánfy Iona, Leopold Etel, Leopold Margit, Kamplér Irma, Tószögi Márta, Papity Anka, Véber Hermin és Freischberger Zelma. A T. Becsén létesítendő gyermek-menhely javára felülfizettek: miskolczi Gotthilf Alfréd 10 frt. Gróf Bethlen Miklós és Milkó Endre 4—4 frt. Dr. Tószögi Aladár 2 frt 50 kr. Kayser Lajos 2 frt, Rankovits István, Schiffer Manó, Mészinger Hugó, dr. Kaczander Armin, Schlesinger Izidor, dr. Somogyi Dezső, dr. Mittelman, Deutsch N., dr. Milkó Ignác, Rónai Ödön 1—1 frtot, Ney Mór, özv. Leopoldné, Schlesinger Géza, Istvánfy István, dr. Szomek 50—50 krt. A multság kitünő hangulatban és a lehető legjobb kedvben a hajnali órákig tartott. — A szerb-ittetbebi vöröskereszt fiók egylet, mint a hezzánk beküldött meghívó írja, február hó 17-én saját pénziára javára az olvasókör helyiségeiben tombolával egybekötött táncvigalmat rendez.

— **Robbanás a resiczai vasgyárban.**

Az államvasutak resiczai vasgyárában szombaton éjjel óriási robbanás történt. Az izzó, folyékony vas ugyanis a helyett, hogy a mintákba folyt volna, belefolyt egyik viztartó medenczébe s a vizet egy pillanat alatt gőzzé változtatta át. Ez okozta a robbanást; a gépház tetejét a gőz levegőbe röpítette. Két munkást halva huztak elő társai a romok alól, s igen sokan szenvedtek súlyos sérüléseket. A város lakossága rémülve ugrott ki ágyából, mert mindenki azt hitte, hogy földrengés volt.

— **Módosról Párisba.** Sokan néztek Nagy-kikindán egy 11 éves leánykát, a ki a Nagybecskerekről érkezett vonatról szállt ki. Egyedül, tanácstalanul sirt a vonat mellett. Kőrje csoportosultak az utasok és kérdezték, de nem boldogultak vele, mert csak francziául beszélt. Végre akadt egy francziául beszélő utas, a ki megtudta a leánykától, hogy ő nemrégiben jött

szívében érzett valami különös gyöngédséget, valami sajtószertű és érzékes vonzalmat. S ezt az álomnak köszökhette, ámbár határozottan félt most ébredező vágyának következményeitől.

Végre a férfi is észrevette rajta azt a különös valamit. S az asszonyka elmondott mindent, még azt is, hogy mennyire fél az ő csókjaitól. Egyszermind megeskette, hogy vele szemben a kellő tiszteletről soha sem fog megfeledkezni...

És csakugyan, a tisztelet, melylyel iránta viseltetett, meg is maradt. Lángoló szerelmmel telve, sokszor órák hosszat együtt voltak, s ugyszólván, csak lelkeik ölelkeztek. — Aztán elváltak a lázongó szenvedélytől pihegve, kifáradva, lázban égyve...

Ajkaik néha találkoztak, s szemeiket behunyva izlelgették ezt a szűzes, édes, nagyon édes boldogságot...

Kezdte belátni, hogy már soká nem bír ellenállni... Mind jobban hatalmába ejti szenvedélye. Pedig legyőzetni, elbukni nem akart. Rögön irt férjének, hogy szeretne hazamenni az ő csendes otthonába.

Férje nagyon kedves levélben válaszolt, kérve őt, hogy míg a ködös idő tart oda lenni, maradjon még anyjánál.

Jeanne leverve s egyszermind bosszankodva olvasta e levelet. Férje bizott benne s nem tudta, nem is képzelte, hogy az ő szive micsoda küzdelmeket áll ki...

Kellemes, tavaszias februáriusi nap volt. Ámbár mostanában került az alkalmat, hogy a hű juhocskával hosszas időre egyedül maradjon, ezuttal mégis elfogadta meghívását s elment vele egyet kocsin estefelá a tó körül.

A tavaszi szellők, a levegő mind olyan benyomást tettek, mintha már a természet ébredni kezdene. A kis kocsi lépésben haladt: egyre sötétebb lett; egymás kezét szorongatták szerelmesen.

Jeanne mondogatta magában: „Ez így van, igen így... nekem végem van“ — a mint érezte ismét felülkerekedni az eszeveszett vágyat, mely mindinkább parancsolóbb módon lépett föl, folyton emlékeztette őt alombeli ígéreterre. Ajkaik minduntalan egymást keresték, aztán összetapadtak, ismét ketté váltak, de csak azért, hogy újra találkozzanak.

Haza érkeve, a férfi nem merte őt lakására fölkeresni, hanem a kapunál bucsút vett s ott hagyta őt alig eszmélve, kimerülten.

Paul Péronel várta a sötét szalonban.

A mint az asszonyka kezét érinté, észrevette a lázas melegséget. Kezdett félhangon beszélgetni, gyengéden, udvariasan, szerelmes szavakkal ringatva kedvesen ezt a fáradt lelket. Jeanne hallgatta, a nélkül, hogy válaszolt volna s folyton a másakra gondolt, mintha annak hangját hallaná, ajkai még bizsergtek az ő szerelmes csókjaitól, s mintha most is ő ülne vele szemben, csak őt látta, mintha más nem is léteznék a világon; s a mint fülében csendgett e szó: „Szeretlek,“ ezt már ez a másik mondta, ez a másik csókolta ujjait, ez szorítá magához testét, mint előbb ő a kocsiában, — ez a másik halmozta el ajkait győztes csókjaival, ezt a másikat ölelte ő forrón, testének és lelkének kimondhatatlan hevével...

Hirtelen fölébredt kábultságából és borsasztót sikoltott.

Párisból Módosra egy uriházba a gyerekek mellé, de ott megunták és most egyszerűen utnak eresztették Módosról Párisba. A rendőrkapitány a temesvár-budapesti személyvonatot bevárva, két Bécs felé utazó nőnek oltalmára bízta a lánykát.

— Takarékpénztári közgyűlések. Legközelebb városunkban két nagybecskereki pénztár: a „Torontálmegyei takarékpénztár és hitelbank” és a „Nagybecskereki takarékpénztár” tartotta rendes évi közgyűlését, a melyeknek lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A „Torontálmegyei takarékpénztár és hitelbank”-nak vasárnap délelőtt 9 órakor az intézet saját gyűléstermébe kitűzött rendes évi közgyűlését Steinitzer Géza vezérigazgató nyitotta meg. Üdvözölve a megjelenteket, konstatálja a közgyűlés határozatképességét, amennyiben 22 részvényes 216 szavazattal volt jelen. A közgyűlés elnökeül közfelkiáltással megválasztott Kovács Ágoston kir. tanácsos megnyitó beszéde után a jegyzőkönyvet hitelesítő bizottságba Schwarz Mihály elnöke alatt Lucsics Miklós és Kóts Sándor választották be. Dr. Stassik Ferencz, abból indulva ki, hogy a részvényesek nemcsak üzleti szempontokból vannak intézetükhöz fűzve, hanem tisztviselők örömeinek és bujának is osztályrészesei, emelkedett szellemű, hosszabb beszédben indítványozza, hogy a közgyűlés Steinitzer Géza vezérigazgatónak az öt legutóbbi évi csapás fölött jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét. A közgyűlés az indítványt élénk helyesléssel fogadta és ahhoz képest határozott is. Ezután Steinitzer Géza vezérigazgató felolvassa az igazgatóság évi jelentését, amelyből a következőket emeljük ki: Az intézet kezelésére bizott összegek tulnyomó része könnyen kezelhető értékekben van elhelyezve. Az összforgalom a lefolyt évben (34,560.669 frt 86 kr) 11,782.408 frt 05 krral, a pénztári forgalom (15,693.554 frt 32 kr) pedig ehhez képest 2,655.872 frt 15 kr emelkedést mutat az 1892. évi forgalomhoz viszonyítva. A váltó tárazában 608 darab váltóval 314.669 frt 18 kr szaporulat mutatkozik. Ezen bankváltókból 422 darab váltóban 264,826 frt 16 krral több volt visszszámításban elhelyezve, mint 1892-ben. A zárszámadás 23,027 frt 20 kr. üzleteredményt mutat fel. Ebből levonva a tartalékalapot megillető kamatban 2087 frt 72 krt, magára ezen alapra 2302 frt 72 krt, az igazgatóság 10% os nyeresémnyrészt, 2302 frt 72 krt és 600 frt jutalomdíjat, 14,734 frt 4 kr. áll a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság 10,000 forint (részvényenkint 10 frt) osztalékra, 4040 forintot 42 krajczárt a tartalékalapnak 65,000 forintra való felemelésére, 300 forintot jótékony célokra javasol fordítani, a fennmaradó 395 frt 62 krt pedig a folyó év javára elbíratni. Felolvastatott ezután a felügyelő bizottság jelentése. Ugy ezt mint az igazgatóság évi jelentését a közgyűlés élénk helyesléssel fogadta, a mérleg megállapítását helyesnek mondta ki s a felmentvényt minden tekintetben megadta. Egyhangulag elfogadta a közgyűlés az évi jelentésben foglalt azt az indítványt is, hogy az intézet összes rendszeres tisztviselőinek, a vezér igazgatót is ideértve, a társulati tisztviselők nyugdíj kérdésének megoldása céljából évi fizetésük 5% -át pótlékképen megszavazza. Ezután a közgyűlés titkos szavazat útján az összes beavatott szavazatokkal az igazgatóságba egy évre Engel Sámuel, a felügyelő bizottságba három évre elnöknek dr. Dellimanics Lajost, tagoknak Grandjean Edét, Krsztics Jánost és Réczey Gyulát, a választmányba három évre Grün Simont, Kovács Pétert, Mangold L.

A Fracasse kapitány, előtte térdelve hálás szívvel, szenvedélyesen csókolta kibontott haját; „távozzék!” — kiáltá — „menjen rögtön!”

S a mint a kapitány az egészet nem értve, újra átkartarta ölelni derekát, karjai közül ki rántva magát, hebegé: „Gyalázatos rabló, gyűlölködő, takarodjék.”

A kapitán fölkelt, félkábultan nyult kalapja után s elment.

Másnap Jeanne visszatért a Ciré völgyébe. Férje meglepetve tudakozódott hirtelen elhatározásának okai után: „Nem tudtam tovább élni tőled távol” — volt a felelet.

Látta, hogy feleségének természete megváltozott, szomorubb, gondolkozóbb mint azelőtt s ha kérdé: Mi bajod van, talán szerencsétlen vagy. Mit kívánsz? Azt felelte: „Semmi. De már most tudom, hogy az életben legjobb az álom.”

A hü juhocska eljött meglátogatni őt a következő nyáron.

Jeanne meglátva őt minden zavar vagy szomorúság nélkül fogadta, rögtön megértette, hogy csak álomban volt szerelmes bele, a mely álomból Paul Péronel kiméletlen módon fölébresztette.

A fiatal ember azonban, a ki folyton imádta őt, visszatérve mondogatta magában:

„Az asszonyok, csakugyan bizarrak, kimagyarásbaltanak és érthetetlenek.”

Armit, Schnitzler Lipót, Stagenschmid Jánost és Winter J. L.-t, egy évre pedig Hiller Arnoldot választotta meg. A szavazatszedő bizottság tagjai Franz J. L. elnöke alatt dr. Brájjer Lajos és Grandjean Ede voltak. Dr. Stassik Ferencz indítványára a lefolyt üzletév fényes sikereire való tekintettel a közgyűlés az igazgatóságnak gondos körültekintéseért, a tisztviselőknek odaadó munkásságukért, a felügyelő bizottságnak és választmányának fáradhatatlan buzgalmaért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott. Miután még Schwarz Mihály indítványára Kovács Ágoston közgyűlési elnöknek a tapintatos vezetésért köszönetet szavaztak, a közgyűlés véget ért.

A Nagybecskereki Takarékpénztár tegnap délután fél négy órára összehívott rendes közgyűlését, a melyen 26 részvényes 268 szavazattal jelent meg, Ormódi Imre nyitotta meg. Üdvözölve a megjelenteket és konstatálván a közgyűlés határozatképességét, felhívására dr. Kis Jánost választották meg a közgyűlés elnökévé. A jegyzőkönyv hitelesítésére Löwy Ignác és Reiner Imre részvényesek kérték fel. Az Oldal Antal által felolvasott igazgatósági jelentésből kiténik, miszerint a lefolyt évben 312,954 frt 58 krral nagyobb hitel igényt támasztott az intézet irányában, mint 1892-ben. Ehhez képest az évi jelentés czélszerűnek tartaná az intézet tőkájének újabb részvények kibocsátása által való szaporítását. Az intézet összes műveletei 4,433.563 frt 8 krrnyi emelkedést mutatnak fel az 1892. évhez képest, a mely emelkedésből 2,518,186 frt 86 kr jut a pénztári forgalomra. A lefolyt év váltószámításai üzlete 569 váltódarabban 400,687 frt 10 kr többletet tüntet fel az 1892. ki üzlethez képest. Az intézet tavaly 376,088 frt 68 kr erejéig vett igénybe visszszámítolási hitelt. Az alkalmi sorsjegyesegesületekben, a melyekből tavaly három alakult, 45,227 frt 2 kr volt elhelyezve. Az intézet tulajdonát képező Korona vendégfogadó november 1-től kezdve 5 évre oly előnyösen lett bérbe adva, hogy az évi bér, levonva az intézet által május 1-én elfoglalandó üzlethelyiség bér-értékét, közel 6% adómentes jövedelemnek felel meg. A nyeresémny, hozzáadva a múlt évről árt nyeresémny maradványt, 17,451 frt 25 kr. Ebből az évi jelentés 2500 frtot a tartalékalap kamatja fejében, 1481 frt 50 krt igazgatósági nyeresémnyre, 9000 frtot a hó 6 tól kezdődőleg kifizetendő osztalék fejében, 2500 frtot egy tisztán az intézetet érő veszteségek fedezésére fordítandó külön tartalékra, 881 frtot az intézeti ház érték csökkenésére teremtett alap növelésére fordítani, a fennmaradó 1088 frt nyeresémny maradványt pedig a folyó évre előtérni javasolja. Az évi jelentés ezután előadja, hogy Ormódi Imre intézeti vezérigazgatói állásáról leköszönt. Az igazgatóság a saját kebeléből az intézetnek átitott lelkét, Oldal Antalt, az intézetnek széleskörű műveltséggel rendelkező igazgatóját választotta meg vezérigazgatónak. A közgyűlés úgy az évi jelentést, mint a felügyelő bizottságnak felolvasott jelentését és a mérleget helyeslőleg tudomásul vette és a kért felmentvényt minden irányban megadta. Majd Oldal Antalnak vezérigazgatóvá történt megválasztását éljenzéssel tudomásul véve Stokovits Györgynek, a ki igazgatósági tagságáról leköszönt, jegyzőkönyvi elismerést és hálát szavazott meg, ugyszintén Ormódy Imrének is, vezérigazgatói minőségében kifejtett kiválóan buzgó működéséért jegyzőkönyvileg hálás köszönetet és elismerését fejezte ki. Ezután megejtettek a választások, melyeknek során Vattay Miklós elnöke alatt Strasser Jakab és Petry Jakab működtek a szavazatszedő bizottság tagjaiként. Megválasztották a felügyelő bizottságba 3 évre: Rendes tagokul: Krsztits János, Kurländer Imre, dr. Plechl Szilárd, Póttsgokul: Mangold Hermann L., Winter J. L., Igazgatósági tagul 3 évre: Réczey Gyula. A választmány ekként alakult: Farkas Iván, Kellner József, Lucsics Miklós, dr. Kis János, Rosner J. Antal, Steyer István. Mindeme választások titkos szavazás útján egyhangulag ejtettek meg. Dr. Mangold Samu indítványára a közgyűlés úgy a választási elnöknek a gyűlés vezetése körül kifejtett tapintatos eljárásáért, mint a szavazatszedő bizottságnak és az igazgatóságnak köszönetet szavazott.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 6-án.)

(A főrendiház ülése február 6-án.)

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén, amelyen a képviselők majdnem teljes számban jelentek meg, Teleszky István az igazságügyi bizottság előadója betejestette a bizottságnak a házasságjogi törvényjavaslatról szóló jelentését, kérve annak kinyomatását, szétosztását, magának a javaslatnak pedig tárgyalása céljából február 19-re való napirendre tűzését.

Teleszkyt úgy az előadói székre léptekor, mint a jelentés betejestése után nagy éljenzés fogadta.

Ugron Gábor tiltakozik a javaslatnak napirendre tűzése ellen, ma nem lehet a jövő ülésnap napirendjét megállapítani.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter felvilágosításul megjegyzi, hogy nem a napirendről van szó, hanem határozat kéretik arra nézve: közvetlen kitűzéssek a javaslat tárgyalásra, vagy pedig előbb az osztályokhoz utasíttassék.

Gróf Apponyi Albert higgadságot ajánl és kéri, ne erőszakolják a szabályellenes eljárást.

Polónyi Géza az osztályok mellőzésével siettetni óhajtja a tárgyalást.

Ezután hosszas zajos vita keletkezett, amelyben nagy izgatottság közben felszóllaltak Eötvös Károly, Hoitsy Pál, Horánszky Nándor és Horváth Gyula.

A kérdés miként való feltevése alkalmával ismét vita fejlődött ki, amelyben Ugron Gábor, Polónyi Géza és Szilágyi igazságügyminiszter vettek részt.

Végül a Ház elfogadta az előadó javaslatát.

Ezután a Ház harmadszori olvasásban is elfogadta a mezőrendőrségi törvényjavaslatot.

Majd Wekerle miniszterelnök benyújtotta a legfelsőbb királyi kéziratot, amely az országgyűlés jelen ülésnapját bezárja és az új ülésnap megnyitását e hónap 8-ára tűzi ki.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma rövid ülést tartott, a melyen az országgyűlés jelen ülésnapját berekesztő és az ujnak megnyitását e hónap 8-ra kitűző királyi kéziratot olvasták fel.

Br. Nikolics Fedor levele választóihoz.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Temesvárról telegrafálják, hogy br. Nikolics Fedornak választóihoz intézett levele a délvidéki szabadelvűek körében nagy lelkesedést keltett. Nikolicshoz számos üdvözlő távirat érkezett ez alkalomból.

Liberalis nagygyűlés Budapesten.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros katolikus polgárai a katolikus nagygyűlés ellen rendezendő liberalis nagygyűlés módózatit megbeszélő értekezletre ma meghívókat boosátották ki.

Kossuth Lajos.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aulich Nándor, Kossuth Lajos titkára egy levelében kijelenti, hogy Kossuth igen jól érzi magát.

A dunai hidak tervel.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lukács Béla kereskedelmi miniszter a budapesti új dunai hidakra beérkezett pályázati tervek elbírálására nemzetközi juryt akar összehívni. A pályázók közt van Kossuth Ferencz neves mérnök is, Kossuth Lajos fia.

Strossmayer pásztorlevele.

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábból telegrafálják, hogy Strossmayer gyakovári püspök pásztorlevelet bocsátott ki, amelyben elítéli az egyházpolitikai reformokat.

Billroth tanár. †

Budapest, február 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Abbáziából stürgönyzik, Billroth Tódor, a kontinens leghíresebb sebésze ott ma éjjel meghalt. A jeles tanár régóta betegeskedik s tüdőlés végett ment le Abbáziába, hol azonban állapota rosszabbra fordult, úgy, hogy már tegnapelőtt katasztrófától félték. Ma éjjel végre kiszenvedett. Billroth Tódor született 1829. Bergenben, 1860-ban tanár lett Zürichben, honnan 1867-ben a bécsi egyetemre hívták.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

H i r d e t é s e k.**Zárszámadása**

a

franzfeldi községi takarékpénztárnak

1893. évre.

Mérleg-számla.

Tartozik:		Követel:	
Osztrák magyar Bank temesvári fiókjánál	111.82	Tőke számla	20000.—
3 adós	2415.58	Pancsovai m. kir. adóhivatal	414.52
Váltó számla	203574.—	Átmeneti kamatok számlája 1894. évre	3522.31
Pénztári számla	12228.04	Tartalékalap számla	10000.—
		Különleges tartalékalap számla	577.30
		Betét számla	176624.68
		Tiszta nyereség	7190.63
	<u>218329.44</u>		<u>218329.44</u>

Nyereség- és veszteség-számla.

Nyereség:		Veszteség:	
Kamatadó-számla	820.55	Átmeneti kamatok számlája 1893. évre	2799.85
Üzletke kamat-számla	920.—	Leszámitolási kamatok számlája	18213.98
Adó-számla	388.07		
Visszleszámitolási kamat-számla	3323.80		
Betét kamat-számla	8204.36		
Költség-számla	166.42		
Tiszta nyereség	7190.63		
	<u>21013.83</u>		<u>21013.83</u>

Kelt Franzfelden, 1894. évi január hó 6-án.

Hild Frigyes.**Ruppenthal Ádám.****Koch György.****Jahraus András.****Jahraus Lajos.**

Ezen zármérleg, nyereség- és veszteség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítottván, a pénztár megfelelően megvizsgáltatván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen a törvény szerint vezetettek, úgy jelen zármérleg mint nyereség- és veszteség-számlával megegyezőnek találtattak.

(91 - 2.2)

Kelt Franzfelden, 1894. évi január hó 11-én.

A felügyelő bizottság:**Stumpfhauser Antal.****Malthaner András.****Eberle Ferencz.****Zeller János.**

Ezen zárszámadás az 1894. évi január hó 16-án tartott rendkívüli képviselő-testületi gyűlésen felolvasatott s mint helyes egész terjedelmében elfogadtatott.

Kelt Franzfelden, 1894. évi január hó 20-án.

Ruppenthal Ádám,
jegyző.**Jahraus Lajos,**
bíró.